

חיבטים לשוניים בקריאת יום הכיפורים ובחפזותנשי"ע

דקדוקי קריאה

א בְּקִרְבָּתְךָ: הק"ף בקמץ קטן, הרי"ש בשווא נח ואין דגש קל בב"ת שלאחריה
ב בְּעֵינֶיךָ: העמדה קלה בב"ת להדגיש את הסגול המורה על מיודע
ד כְּתַנְתָּ-בְּדִ קָדָשׁ: טעם קדמא על המילה בְּדִ, אין לקרוא בטעות 'כתנת בד-קדש'¹
ז וְהֵעֵמִיד: העמדה קלה בה"א למנוע הבלעת הגרונית החטופה
י יַעֲמַד-חַי: יו"ד ראשונה בקמץ גדול
יב גְּחִלֵי-אֵשׁ: געיה בגימ"ל
טז טז מְטַמְּאֵת טַמְּאֵתְכֶם: בשתי המילים המ"ם בשווא נח. להזהר מהבלעת האל"ף. לא: מטומות
ולא טומותם
טז כ הַחַי: טעם סו"פ האריך את תנועת הח"ת מפתח לקמץ לכן הה"א מנוקדת בסגול
טז כו וְהִמְשִׁלְחָה: געיה בה"א והמ"ם בשווא נע, אין לחוש לספרים אשר ניקדו שם חטף פתח
טז כז כט בְּעֵשׂוֹר: העמדה קלה בבי"ת להדגשת הסגול המסמל מיודע. הַאֲזַרְחָה: בזקף קטן², ולא
גדול. בְּתוֹכְכֶם: כ"ף ראשונה בשווא נע ואין לקרוא בחטף כפי שמופיע בחלק מהדפוסים

הפטרה לקריאה התורה בשחרית ישעיהו נז יד-נח יד:

נד יז וְאַכְהוּ: הו"ו בשווא לא בקמץ
נז יח וְאַרְפָּאֵהוּ וְאַנְתְּהוּ וְאַשְׁלֵם: הווי"ם הם ווי החיבור, לכן הם בשווא או בפתח ולא בקמץ.
ולאֲבָלִיו: העמדה קלה בלמ"ד למנוע הבלעת האל"ף החטופה
נז יט וּרְפָאֵתִיו: האל"ף כלל אינה נשמעת
נז כ וְהִרְשָׁעִים: הרי"ש בשווא נע
נח א אֶל-תַּחֲשֹׁךְ: שי"ן שמאלית. חֲטֵאֲתֶם: הטי"ת בחולם
נח ב יִדְרֹשׁוּן ... יִחַפְּצוּן: שתיהן מלרע וכן בסוף הפסוק
נח ג עֲצָבֵיכֶם: הצד"י בשווא נע. תִּנְגָּשׁוּ: שי"ן שמאלית
נח ה עֲנֹת: הנר"ן בדגש חזק, לשון ענוי
נח ז תָּבִיא בֵּית: טעם נסוג אחור לת"ו הראשונה
נח ח יֹאסִפְךָ: הכ"ף בסוף המילה רפויה
נח ט מִתּוֹכְךָ: כ"ף ראשונה בשווא נע ולא בחטף. אֲצַבֵּעַ: במלרע
נח יא וְהִשְׁבִּיעַ: שי"ן שמאלית
נח יב חֲרָבוֹת: הח"ת בקמץ קטן והרי"ש אחריה בשווא נח
נח יד עַל-בְּמֹתֵי אֶרֶץ: טעם נסוג אחור לבי"ת. וְהֵאֲכַלְתִּיךָ: העמדה קלה בה"א למנוע הבלעת
האל"ף החטופה

מנחת יום כיפור:

יח ב אָנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם: טעם טפחא בתיבת אָנִי וכן הדבר בכל המקרא כולו

¹ טעות נפוצה שמקורה ברצון הבלתי מודע מצד הקורא 'לאזן' את מספר הברות משני צדי היחידה, הכוונה היא שהקורא על פי הטעות מקבל 3 הברות מצד ימין (אם נספור את השווא הנע כהברה לצורך העניין) ו-3 הברות משמאל. כאשר הנכון הוא 4 מימין ו-2 משמאל.

² כבעל קריאה, נדמה לי כי אני מרגיש את החריגות בשעת הקריאה. מה אתכם? הערת אליהוא. פסח: אכן, המילה הַאֲזַרְחָה: קשה בקריאה, הבחנתי בזה לא פעם למרות שאיני בעל קורא קבוע.

יח ה וְחִי: ו"ו קמוצה
 יח ז לֹא תִגְלֶה לֹא תִגְלֶה: כאשר המילה מוטעמת באתנח הלמ "ד בצירי, וכאשר היא בטיפחא
 (טרחא) הלמ"ד בסגול
 יח כ שְׂכַבְתָּךְ: הכ"ף בקמץ קטן וכן הוא בהמשך פס' כג. לְטַמְּאָה-בָּה: הטי"ת בקמץ קטן,
 התיבה מוטעמת בטעם סו"פ בלבד
 יח כא לְהַעֲבִיר: העמדה קלה בה"א למנוע הבלעת העי"ן החטופה
 יח כג לְרַבְעָה: כאן הה"א במפיק. בקדושים כ טז ללא מפיק. תָּבַל: מלעיל וכולה בסגול³. הקורא
 בצירי או במלרע משנה משמעות
 יח כד אֶל-תִּטְמְּאוּ: העמדה קלה בתי"ו מפני הגעיה שם, יש להיזהר בקריאתה בח יריק (משקל
 סביל בנין התפעל) ולא בשווא (משקל פעיל)

הפטרה לקריאה במנחת ספר יונה ומיכה ז יח-כ:

א ב גִּינּוּה: הנר"ן השנייה בשווא נע
 א ג יָפוּ: במלרע. אָנִיָּה: האל"ף בחטף קמץ, היו"ד בחירק חסר והיו"ד אחריה קמוצה ובדגש חזק.
 בָּאָה: במלרע
 א ה וַיִּירָאוּ: יו"ד ראשונה דגושה ובחירק מלא והרי"ש אחריה בשווא נע⁴. בָּאֲנִיָּה: הבי"ת בקמץ
 רחב
 א ז בְּשִׁלְמִי: דגש חזק בלמ"ד ולכן השווא תחתיה נע
 א יא מֵה-נִעְשָׂה לָךְ: טעם נסוג אחור לנו"ן. וַיִּשְׁתַּק: הוא"ו בשווא נע. כִּי בְשָׁלִי: כי ההטעמה
 ולא במונח רביעי
 א טו מִזַּעְפּוֹ: העי"ן בשווא נח והפ"א אחריה בדגש קל
 ב ג מִצָּרָה לִי: טעם נסוג אחור לצד"י
 ב ד יָמִים: מ"ם ראשונה בדגש חזק⁵
 ב ו עַד-נִפְשׁ: הנר"ן בסגול, לא בקמץ
 ב י יִשׁוּעָתָה: במלעיל
 ג ג לְאֱלֹהִים: האל"ף כלל אינה נשמעת, בדומה לו בהמשך פס' ה בְּאֱלֹהִים
 ג ד נְהַפְכָתָה: הה"א בשווא נח והפ"א בדגש קל
 ג ו וַיִּכַּסְּ שֶׁקֶ: יש להקפיד על הפרדת התיבות שלא להבליע את הסמ"ך לתוך השי"ן
 ג ח וַיִּתְכַּסּוּ... וַיִּקְרְאוּ... וַיִּשְׁבוּ: הוא"ו בראש התיבה בשווא נע
 ג י וַיִּנְחָם: במלעיל
 ד א וַיִּרְע, וַיִּחַר: במלעיל
 ד ב אָנָּה: במלרע⁶
 ד ד תָּרָה לָךְ: טעם נסוג אחור לחי"ת
 ד ז לְמַחֲרָתָה: הלמ"ד בפתח!
 ד ט חָרָה-לָךְ: געיה ברי"ש ובהמשך חָרָה-לִי, געיה בחי"ת כך במדויקים⁷

³ נוסף לסימן המסורה הארץ מתחת כלומר כשהטעם למטה הוא במשמע ארץ, יש סימן אחר של ר"א בחור שני פסוקים במשלי: ו טז שֶׁשׁ-הִנֵּה שָׁנָא ה' כלומר תָּבַל בניקוד סגול בעל שש נקודות תחת האותיות הוא תועבה שה' שונא; ל כד אֲרַבְעָה הֵם קִטְנֵי-אָרֶץ המילה תבל כשהיא בצירי יש לה ארבע נקודות תחת האותיות היא במשמע של ארץ.

⁴ הקורא בשוא נח עובר למשמע של ראייה. כן הדבר גם בהמשך בפסוקים י וטז.

⁵ רבים של 'ם', להבדילה מ'מים' שבה היו"ד קמוצה ואין דגש במ"ם - רבים של 'יום'

⁶ באל"ף אין כל געיה ואין זו "מילה ממוצעת" בין מלעיל ובין מלרע.

⁷ במדויקים פחות בשתייהן געיה בחי"ת.

ד י : וַיֹּאמֶר ה' : כִּי הִיא הֵטְעָמָה בְּזַקֶּךָ וְלֹא בְמוֹנַח רַבִּיעַ
ד י א מְשֻׁתִּים-עֲשֻׂרָה : גַּעִיָּה בַמֶּ"ם וְהִשִּׁי"ן בְּשׂוּוֹא נַח